

Jak citovat tuto recenzi / How to Cite this Book Review

SOULEIMANOV, Emil. 1.12.2014. *Íránský státní terorismus: Od Chomejního po Ahmadínežáda*. KRAUS, Josef. Reviewed in: *Obrana a strategie*, 2/2014: 134-135, 15.12.2014.

KRAUS, Josef. *Íránský státní terorismus: Od Chomejního po Ahmadínežáda*. Brno: CDK, 2014. ISBN 978-80-7325-342-4.

Emil Souleimanov

Kniha Josef Krause se zabývá velice zajímavým fenoménem státního terorismu, který je aplikován na v současnosti nejlepší možný příklad – Islámskou republiku Írán. Publikace se skládá z několika základních částí, které na sebe logicky navazují. Po úvodní a metodologické části následuje kapitola, ve které autor přibližuje problémy, které jsou spojené s výzkumem (zejména) státního terorismu. Stejně jako v případě výzkumu např. terorismu či organizovaného zločinu, tedy problematik spojených se zvýšenou mírou diskrétnosti, se jedná především o komplikace se získáváním věrohodných a relevantních dat, jejichž ověřitelnost a dostupnost je často velice komplikovaná. Považuji proto za velmi přínosné (a také za projev jakési žánrové sebereflexe), že se autor rozhodl již na počátku své práce uznat i vysvětlit jisté limity práce, typické pro výzkum tohoto fenoménu.

Následující teoretická část, zabývající se fenoménem terorismu státního, resp. terorismu státem podporovaného, je kapitolou se standardní podobou a rozsahem očekávaným u podobného typu publikace a do značné míry je přínosem sama o sobě pro bezpečnostní výzkum nejen v českém prostředí, kde je studií věnovaných této problematice pomálu. Následující historická část cílí na vysvětlení základních dějinných událostí, které jsou důležité pro pochopení zbylé – empirické – části textu. Součástí této kapitoly je i explikace íránského politického systému, který v českém prostředí není doposud komplexně popsán. Takže i když to nebylo autorovým cílem, citelně obohatil českou laickou a odbornou veřejnost o vysvětlení íránského mocensko-politického systému, který je často médií a odborníky špatně interpretován.

Jádro práce pak tvoří analýza teroristické hrozby íránské provenience ve všech relevantních světových regionech – Perský záliv, Levanta (obsahující Libanon a Izrael s Palestinskou autonomií), Afghánistán, Kavkazský region a další části světa. Samostatnou kapitolu pak tvoří íránský terorismus dovnitř sebe sama, tedy terorismus represivní vůči vlastnímu obyvatelstvu. K této obsahové stránce je třeba ihned dodat, že ta je zcela výjimečná v českém prostředí a výrazně nadstandardní i na mezinárodním poli. Text se sice v určitých částech potýká s nedostatkem relevantních (zejména kvantitativních) dat, ovšem celkovou analytickou úroveň to nikterak nedevaluje a pro požadavky odborné monografie je tato úroveň více než dostatečná. Některé části jsou naopak silně nadstandardní a autor zde prokazuje značnou znalost celého regionu Středního východu, a zejména samotného Íránu, kterou opírá o své časté návštěvy oblasti a cenný – byť obtížně proveditelný – terénní výzkum. Odbornou znalost autora podporuje rovněž omezená schopnost čerpat z persky psaných zdrojů a získávání dat od íránských a afghánských kontaktů. Dobře v publikaci působí také obrazová a fotografická příloha, která vhodně ilustruje některé vlastní autorovy postřehy při terénních výzkumech v zámjových destinacích.

Celkově vzato je posuzovaná monografie *Íránský státní terorismus: Od Chomejního po Ahmadínežáda* velice zajímavým počinem, který nabízí vhodně zvolenou strukturu, dobré teoretické zázemí a především množství důležitých informací a kvalitní bezpečnostní analýzu. Představuje přínos jak k výzkumu fenoménu státem podporovaného terorismu, tak k výzkumu Íránu

z bezpečnostněpolitického hlediska. Tento přínos přitom v určitých oblastech výrazně přesahuje hranice českého politologického prostředí. I přes drobnější nedostatky vyplývající často z objektivních a autorem zdůvodněných příčin se jedná o kvalitní text a dobrou ukázkou přínosné bezpečnostní analýzy.